

PEXESO S POTRAVINOVÝMI HRDINAMI

KULTÚRA

Edukačná Aktivita 3

KULTÚRA

Tretia edukačná aktivita je venovaná **KULTÚRE** a jej úlohe v napomáhaní poľnohospodárskej biodiverzite. Hlavné posolstvo tejto aktivity je, že za kultúrnou povahou spoločenstva stoja znalosti, ktoré treba skúmať a rozvíjať. Žiakov pri tejto aktivite „sprevádzajú“ členovia spoločenstva, ktorí zachovávajú dejiny, tradície a znalosti, predávané v lokálnej oblasti z pokolenia na pokolenie.

Konverzačná aktivita je založená na hre „Pexeso s potravinovými hrdinami“, pri ktorej hráči získavajú základné údaje o ľuďoch, ktorí uchovávajú vedomosti o typických potravinových výrobkoch a tradičných technikách.

Príprava a nastavenie

Prilepte informačné listy s obrázkami potravinových hrdinov na kartón a vystrihnite ich (podľa prerušovanej čiary). Tak získate šesť párov kariet. Rozdeľte žiakov na štyri tímy s rovnakým počtom členov a zvolte v každom tíme vedúceho, ktorý bude hrať. Napíšte zoznam otázok navrhnutých v opise aktivity na tabuľu alebo rozdajte vytlačený zoznam všetkým tímom.

Opis

„Pexeso s potravinovými hrdinami“ je kartová hra, obsahujú páry rovnakých kariet, na ktorých sú vyobrazení členovia spoločenstva (starec, remeselník, roľník atď.), ktorí strážia lokálne gastronomické tradície. Cieľom hry je spárovať všetky rovnaké karty.

Vyberte zo súpravy hracie karty „Pexeso s potravinovými hrdinami“. Pomiešajte karty a rozložte ich na stôl lícom nadol. Štyria vedúci tímov (hráči v prvom kole) si sadnú okolo stola a ostatní členovia každého tímu za nich. V jednom ťahu si každý hráč vyberie dve karty a otočí ich lícom nahor. Ak sú rovnaké, hráč si ich vezme a ťahá znovu, čiže znovu otočí dve karty lícom nahor. Ak dve otočené karty nie sú rovnaké, hráč ich otočí späť lícom nadol a je rad na ďalšom hráčovi. Prvé ťahy sú čisto náhodné, ale ako hra postupuje, hráči sa snažia zapamätať si presnú polohu jednotlivých kariet, aby získali čo najviac zhodných párov. V tejto fáze hry nesmú hráčom radiť ostatní členovia tímu.

Keď hráč nájde zhodný pár, podá ho ostatným členom tímu a spoločne sa snažia vytvoriť definíciu postavy vyobrazenej na karte. Potom si vyberie vhodnú otázku z tabule (alebo vytlačeného zoznamu) a položí ju postave, aby prezradila tajomstvo, ktoré stráži. Učiteľ si vypočuje, čo si tímy myslia, potom prečíta celej triede definíciu, ktorú navrhol tím, a správnu odpoveď.

Hra pokračuje dovtedy, kým nie sú odhalené identity všetkých „potravinových hrdinov“, ktorí strážia vedomosti o príslušnom potravinovom výrobku.

V ďalších kolách sa vo funkcii vedúceho/hráča môžu vystriedať všetci členovia tímu.

Prípadne môžu hrať vždy všetci členovia tímu naraz. Vtedy je potrebné prefotiť karty a otázky a rozdať ich všetkým tímom. Potom hrajú všetci žiaci naraz. Keď žiaci nájdu všetky zhodné páry a priradia k nim príslušné otázky, učiteľ sa stručne porozpráva o aktivite s celou triedou.

Čím častejšie žiaci hru hrajú, tým ľahšie si dokážu zapamätať mená a vlastnosti jednotlivých „potravinových hrdinov“, a to nielen v hre, ale aj v skutočnom živote.

S cieľom rozšíriť záber hry môže každý tím doplniť ďalších hrdinov/remeslá ako strážcov múdrosti, nakresliť ich na karty, napísať k nim príslušný opis a otázky, a rozdať ich ostatným.

Menším deťom je vhodné ako pomôcku najprv poskytnúť zoznam postáv s príslušnými opismi a otázkami pre každú kartu. Môžete tiež vynechať názov remesla a nechať iba opis a otázku, aby ich deti museli správne spárovať.

Zoznam postáv opísaných na kartách a príslušné opisy a otázky sú uvedené v dodatkoch.

Prostredie

Trieda s tabuľou a dostatočne veľký priestor pre skupinovú aktivitu.

Učebné materiály

Hracie karty „Pexeso s potravinovými hrdinami“, zoznam postáv s príslušnými opismi a otázkami.

Ďalšie materiály

Videá o potravinárskych remeslách:

- **Floriano a včely** (talianky s anglickými titulkami)
<https://www.youtube.com/watch?v=CKOpsGlnWFO>
- Hajredin Ferataj - **Pastierstvo v Kosove** (anglicky)
<https://www.granaidellamemoria.it/index.php/en/archives/viaggi-didattici-universita-di-scienze-gastronomiche/hajredin-ferataj>
- Stevica Markovic – **Leskovac ajvar** (anglicky)
<https://www.granaidellamemoria.it/index.php/en/archives/terra-madre/stevica-markovic>
- James Montgomery – **Malovýroba syru cheddar**
<https://www.granaidellamemoria.it/index.php/en/archives/presidi-slow-food/james-montgomery>
- Ďalšie videá sú dostupné na stránke
<https://www.granaidellamemoria.it/index.php/en/search?query=>

Dodatky

- Hracie karty „Pexeso s potravinovými hrdinami“.
- Zoznam postáv s príslušným opisom a otázkami.

DODATKY

Starci

Múdri a rozvážni starí ľudia, ktorí za svoj život spoznali všetky tajomstvá svojej lokálnej oblasti.

Otázka: Aká je história tohto výrobku?

Roľníci

Ľudia, ktorí obrábajú pôdu a pestujú rastliny. Vďaka svojim skúsenostiam dokonale poznajú svoju lokálnu oblasť a vedia, ako sa pestujú rastliny, v ktorých ročných obdobiach a ako dlho.

Otázka: Ako sa táto potravina vypestuje?

Chovatelia dobytky

Ľudia, ktorí chovajú hospodárske zvieratá, z ktorých získavajú mlieko, syr a mäso. Dobře poznajú svoje zvieratá, ich vlastnosti a potreby.

Otázka: Aký druh zvieratá je to?

Remeselníci

Manuálne zruční ľudia, ktorí vedia spracúvať potraviny na výrobky.

Otázka: Ako sa tento výrobok vyrába a konzervuje?

Vedci

Vzdelaní a zvedaví ľudia, ktorí zasvätili svoj život štúdiu. Skúmajú vlastnosti a pôvod potravinových výrobkov.

Otázka: Aký je pôvod tohto výrobku?

Kuchári

Ľudia, ktorých vášňou je varenie, radi rozprávajú príbehy svojej lokálnej oblasti prostredníctvom jedla a vedia čo najviac vyťažiť z miestnych surovín a potravinových výrobkov.

Otázka: Ako sa toto jedlo pripravuje?

Rybári

Ľudia, ktorí trávia dlhé hodiny na lodi alebo vo vode a premenili svoju vášeň k moru a rybám na profesiu.

Otázka: Ako dokážete nájsť a chytiť rybu?

Pekári

Ľudia, ktorí od rána do večera pracujú s vodou a múkou. Vďaka ich znalostiam a šikovnosti máme chlieb, pečivo a pizzu.

Otázka: Podľa čoho vyberáte druh múky pre chlieb, ktorý pečiete?

Vinohradníci

Ľudia, ktorí pracujú vo vinohrade. Starajú sa o vinič od malých výhonkov až po zber hrozna, z ktorého potom vyrábajú víno.

Otázka: Ako sa staráte o vinohrad?

Cukrári

Ľudia, ktorí trávia celé dni (a často aj celé noci!) výrobou najrozmanitejších zákuskov a sladkostí.

Otázka: Podľa čoho vyberáte recepty pre svoje zákusky?

Včelári

Ľudia, ktorí starostlivo sledujú životný cyklus včiel, aby vyrobili chutný med.

Otázka: Ako sa zbiera med?

Syrári

Ľudia, ktorí z mlieka vyrábajú syr, jogurt a ďalšie mliečne výrobky.

Otázka: Z akého druhu mlieka vyrábate svoje mliečne výrobky?